

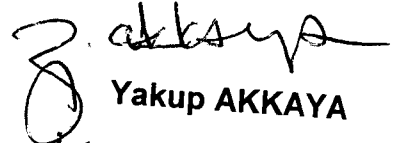
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20 Şubat 2017
Sayı: 8829

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17.02.2017

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla,

Yakup AKKAYA
İstanbul Milletvekili

10 Ağustos 2016 Tarihli ve 6740 Sayılı "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 4632 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa eklenen Ek Madde 2 ile "kırk beş yaşını doldurmamış 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre sigortalı olan yurttaşlarımız, kamusal sosyal güvenlik sistemine ek olarak bu yasa ile özel emeklilik şirketlerine de prim ödeme yükümlüsü haline getirilmişlerdir. Yasanın gerekçesinde Yasanın amacının ülke içindeki tasarrufları arttırmak olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu Yasa gereğince 17 Aralık 2016 tarih ve 29921 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bu yeni "zorunlu" bireysel emeklilik sisteminin işleyişi ve uygulaması hususunda düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu Kanunun Ek Madde 2'sinin son fıkrasında uygulamaya ilişkin bazı usul ve esaslar hususunda Hazine Müsteşarlığına verilen yetki doğrultusunda çıkarılan bu yönetmelikler, kanun ile getirilen düzenlemelerin ötesine geçerek

çelişkiler oluşturmuş, hatta yönetmelikte belirlenen bazı düzenlemeler ise Kanuni dayanağı bulunmayan kanunun ötesine geçen hukuki belirlilik ve ölçülülük ilkesini zedeleyici bir düzenlemeler halini almıştır.

Şöyle ki;

1. 6740 Sayılı Kanun'un 1. Maddesinde zorunlu bireysel emeklilik planlarına dahil edilen çalışanlar açısından işverenler için şirket ile çalışanları adına sözleşme yapma yükümlülüğü getirilirken Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 11. Maddesi ile değiştirilen 13. Maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesine eklenen "sponsor veya işveren" ibaresi ile sadece sözleşme yapma hakkı ve yükümlülüğü değil, aynı zamanda gruba bağlı emeklilik sözleşmesi olarak tanımlanan zorunlu bireysel emeklilik sözleşmelerinin içeriğini, fonların nasıl değerlendirilebileceğini belirleyebilme yetkisi tanınmıştır. Bu husus yasaya aykırı bir düzenlemedir.

2. Söz konusu Yönetmeliğin 6. Maddesinde mesafeli satış sözleşmesi imzalanması hususu düzenlenmiştir. Burada yapılan bir değişiklikle 5 işgünü içerisinde katılımcıya bilgi ve belge verme yükümlülüğü muğlak ve belirsiz bir biçim olan "hemen sonra" şeklinde değiştirilmiştir. Bu halde bireysel emeklilik sistemine dahil edilen herhangi bir kişinin sistemden çıkışı için başvuru süreci muğlaklaşmaktadır. Çalışan bu nedenle sistemden çıkmak isterse dahi kesinti yapılmadan sistemden çıkamayabilir. Bu Yasanın Ek 2. Maddesindeki cayma hakkının zedelenmesi anlamına gelir.

3. Söz konusu Yönetmelik'in 7. Maddesinde yapılan değişiklikle Yasa'da çalışana getirilen cayma hakkının kullanımı da Yasanın öngördüğü ilkenin ötesine geçmektedir. Yönetmeliğin 7. Maddesine göre, Emeklilik şirketi ile işverenler arasında bir sözleşmenin imzalanmış olması yeterli görülmemekte ve çalışanlardan mutlaka kesinti yapılarak emeklilik şirketinin hesabına girmesi zorunluluğu getirilmektedir. Yine cayma hakkının kullanımı için "posta ve güvenli elektronik iletişim araçlarıyla başvuru yapılması" zorunluluğu getirilerek tebligat kanunu çerçevesindeki diğer bildirim yolu ortadan kaldırıldığı gibi işverenlere yapılacak başvurular da işleme alınamayacaktır. Oysa şirketle zorunlu olarak sözleşme imzalayan bir işverenin de bu hakkı kullanacak olan çalışanlarını bildirme hakkı bulunmalıdır. Cayma tarihinin belirlenmesi de yine yasada öngörülen hakkın kullanımında emeklilik şirketi lehine

imtiyaz sağlayacak şekilde belirlenerek, başvurunun şirkete ulaştığı tarih olarak tanımlanmıştır. Bu Yasadaki hakkın sınırlandırılması anlamına gelmektedir.

4. 10 Ağustos 2016 tarihinde yayımlanan 6740 Sayılı Kanunun 1. Maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi ile getirilen düzenlemeye göre "Cayma halinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on işgünü içinde çalışana iade edilir" hükmü bulunmaktadır. Bu hükme göre bu iki aylık süre içerisinde çalışanın katkı payından herhangi bir kesinti yasal olarak öngörülmemiştir. Ancak, yönetmelikle getirilen düzenleme ile bu dönem içerisinde de kesinti yapılabileceği öngörülmüştür. Yönetmeliğin 7. Maddesinin 2. Fıkrasına göre emeklilik şirketi "fon toplam gider kesintisi"ni yapabilecektir. Aynı yönetmeliğin 22/E bendinde belirtilen hükme aykırı olan bu fıkra'da zorunlu bireysel emeklilik sistemini kapsamaktadır. İki madde arasında bir çelişki doğurmaktadır. Fon Toplam Gider Kesintisi'nin ne olduğu da Yönetmelikte tanımlanmamıştır. Ancak, Yönetmeliğin 3. Maddesinin (i) bendine göre Fona İlişkin Zorunlu Giderler tanımı yapılmıştır. Buna göre; "Fonun olağan faaliyetleri çerçevesinde ödenmesi zorunlu olan ve giderin gerçekleştirilmesinden kaçınılması mümkün bulunmayan; tescil ve ilan giderleri, saklama hizmeti giderleri, bağımsız denetim giderleri, Kamuyu Aydınlatma Platformu giderleri, portföy yönetim ücretleri, fon portföyüne yapılan işlemler için katlanılan aracılık komisyonları ve endeks lisans ücretleri ile Müsteşarlıkça zorunlu olduğu belirlenen diğer giderleri" Fona ilişkin toplam gider kesintisi olarak tanımlanabilirse de bu Yasaya açık aykırı bir düzenleme olarak karşımıza çıkmakta ve cayma hakkını fiilen kullanmayı zorlaştıracı bir hüküm olarak kaynağı yasada bulunmayan ve hukuki belirlilik ilkesinin zedelendiği bir hüküm olarak karşımıza çıkmaktadır.

5. 6740 Sayılı Kanun'un birinci maddesinin birinci fıkrasına göre 5510 Sayılı Kanuna göre işçi ve memur statüsünde çalışmaya başlayanlar sisteme otomatikman dahil edilecekleri hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre 5510 Sayılı Kanuna tabi olarak 4. Maddenin 2. Fıkrası ile 5. Fıkrası çerçevesinde 4(a) ve 4(c) kapsamında sigortalı sayılanların sisteme dahil edilip edilmeyeceğine ilişkin açık bir düzenleme yapılmamıştır. Ancak, kanunun gerekçesinde belirtildiği üzere ücretli ve maaşlı olarak çalışan tüm bağımlı çalışanların (kamu görevlisi ve işçi) sisteme dahil edileceği ibaresinden yola çıkarak bu şekilde sigortalı sayılanların da bağımlı çalışması ve bir ücret veya maaş geliri alması nedeniyle sisteme dahil olmaları gerekliliği ortaya

çıkılmaktadır. Ancak, Yönetmeliğin 22/B maddesinin 2. Fıkrası ile "Milletvekilleri, Bakanlar, Belediye Başkanları gibi maaşlı çalışanlar ile belediye meclis üyeleri, sendika yöneticileri gibi birçok meslek grubunun sistem dışında tutulduğu görülmektedir. Bu nedenle ilgili yönetmelik hükmü yasaya aykırıdır. Yasaya aykırı olduğu gibi ahlaka ve vicdana da aykırıdır.

6. Yönetmeliğin 22/E maddesi ile **Cayma Hakkı** düzenlenmiştir. Burada yapılan düzenlemeye göre çalışanın emeklilik sözleşmesine dahil edildiği kendisine bildirildiği tarihi müteakip 2 ay içerisinde cayma hakkı olduğu belirtilmektedir. Çalışanın işverene veya şirkete doğrudan bu başvuruyu yapabileceği belirtilirken cayma hakkının kullanımı halinde sadece şirkete bu başvurunun ulaşmasından itibaren on gün içerisinde geri ödeme yapılacağı belirtilirken sisteme hiç girmemeye ilişkin irade beyanı bu yönetmelikte düzenlenmemiştir. Yasaya göre bu hakkın da yönetmelikte düzenlenmesi gerekirken yapılmamıştır. Yine, Yönetmelik ile çalışanın 2 aylık cayma hakkı süresinden sonra da sistemden çıkabileceği belirtilmişse de bu durumda çalışanın birikiminden kesinti yapıp yapılmayacağı, kesintinin miktarı ve kapsamı da belirtilmemiştir. Bu durumda 6740 Sayılı Yasanın amacına aykırı olarak kıyasen 4632 Sayılı Yasanın ilgili hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüş olur ki, bu da kanuni açıklık ilkesinin zedelenmesi anlamına gelir.

7. Zorunlu bireysel emeklilik sisteminde çalışanlardan kesilecek prim oranı ve kapsamı yasada açık bir biçimde tanımlanmıştır. Buna göre 6740 Sayılı Kanun'un birinci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine göre çalışanlardan prime esas kazançlarının yüzde üç'ü oranında prim kesilmesi kanunen hükme bağlanmıştır. Ancak Yönetmeliğin 22/F Maddesiyle kanuna açıkça aykırı bir biçimde 4(c)'li yani kamu görevlisi olarak çalışanlardan yapılacak kesinti miktarı değiştirilmiş ve "emekliliğe esas kazançları" üzerinden yüzde üç prim kesilmesi düzenlenmiştir. 657 Sayılı Kanun ile 5510 Sayılı Kanuna göre prime esas kazanç ile emeklilik keseneğine esas kazanç birbirinden oldukça farklı iki kazanç türüdür. Buna göre çeşitli temsil, görev, yolluk, tazminat, hakkeş gibi ödeme türleri emekliliğe keseneğine esas aylık içerisinde bulunmaz. Bu nedenle çalışanlar açısından bir ayırım yaratılmış ve kanun önünde eşitlik ilkesine ve Yasaya açık aykırı bir yönetmelik düzenlemesi yapılmıştır.

8. Yasayla sistemden çıkma hakkı çalışana verilmesine rağmen Yönetmeliğin 22/N Maddesiyle sisteme yeniden zorla dahil etme hakkı Müsteşarlığa tek taraflı

olarak verilmiştir. Buna göre Müsteşarlık sistemde kalmak istemeyen bir çalışanı ertesi yıl tekrar sisteme dahil edebilme yetkisi almıştır. Yasada bu hükme ilişkin bir düzenleme bulunmadığından bu durum açıkça Yasaya aykırıdır.

9. 4632 Sayılı Yasanın özü ve 6740 Sayılı Yasa ile getirilen zorunlu bireysel emeklilik yasasında bireysel emeklilik sistemine kendi isteği ile giren veya zorla sokulan çalışanların buradaki birikimlerinin değerlendirilmesine kendilerinin karar vermesi gerekir. Ancak, Yönetmeliğin 22/İ Maddesinin 2. Fıkrası ile başlangıç fonu, standart fon gibi Yasada yeri olmayan fon türleri tanımlanarak sigortalının iradesi dışında işlem tesis edilmesi düzenlenirken, burada ayrıca Bakan'a kanunda kaynağı olmayan yetki verilerek zorunlu bireysel emeklilik sistemi çerisindeki fonların içeriğinin ne olacağını tek taraflı olarak belirleme yetkisi tanınmıştır. Yasaya ve Anayasa'ya aykırı bir düzenlemedir.

10. Yine Yönetmelik ile Bakan'a Yasal dayanağı olmamasına rağmen fon işletim gideri kesintisinin dışında ek bir kesinti yapma hakkı da bu yönetmelik ile getirilmiştir. Bu Da 6740 Sayılı Yasanın birinci maddesinin 6. Fıkrasına açık aykırı bir düzenlemedir.

11. 6740 Sayılı Kanun ile düzenlenen zorunlu bireysel emeklilik sisteminde Yasa'da çalışanlardan yapılacak kesintilerin haciz ve rehinine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, bu düzenleme Yasa'da bir zorunlu bir emeklilik düzenlemesi olarak tanımlandığından genel hukuk normları çerçevesinde emekli aylığı statüsünde olmalıdır. Bilindiği üzere emekli aylıkları, gelir ve ödenekleri 5510 Sayılı Kanunun 93. Maddesi çerçevesinde haczedilemezler. Dolayısıyla bu kanun çerçevesinde alınacak aylık ve ödemenin de hacze konu olmaması gerekirken bu Yönetmelik'in 26. Maddesinin (1) nolu fıkrası ile getirilen düzenleme ile daha emekliliğe hak kazanmamışken bile primler hacze konu olabilmektedir. Bu durumda da Yasanın amacı dışına çıkılmaktadır ve hakkaniyet ve sosyal adalet ilkesine aykırı bir durum yaratmaktadır.

Bu çerçevede;

1. Yukarıda belirtilen kanuna ve Anayasaya aykırı Yönetmelik hükümlerini düzeltmeyi düşünüyor musunuz?

2. Kanuna aykırı olmasına rağmen Yönetmelik ile kapsam dışında bıraktığınız T.C. Başbakanı, Bakanlar ve Milletvekilleri ile Belediye Başkanları gibi kamu görevlilerini bu yasanın kapsamına almayı düşünüyor musunuz?
3. T.C. Başbakanı, Bakanlar ve Milletvekillerinin prime esas kazançlarının hesaplanmasına hangi tür gelirlerini dahil edeceksiniz?
4. 6740 Sayılı Yasa'da açık olarak tanınan bir cayma hakkının Yönetmelik ile yeniden sisteme dahil edilme hakkı getirilerek ortadan kaldırılmasına ilişkin düzenlemenin gerekçesi nedir?
5. Kamu görevlilerinin prime esas kazançları yerine emeklilik keseneğine esas aylıklarından kesinti yapılması halinde çalışanların, kurumların ve şirketlerin karşı karşıya kalacağı maaş ödemelerinin yeniden hesaplanması, yeniden bordro düzenlenmesi gibi hak kayıplarını kim karşılayacaktır?
6. Bakan olarak Portföy Yönetim Şirketi olarak hangi şirket ile anlaşma yaptınız veya yapmayı düşünüyorsunuz?
7. Başlangıç Fonu ve Standart Fon dağılımında Türkiye Varlık Fonu'na hangi oranda yer verilecektir?
8. 6740 sayılı Kanun ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa eklenen Ek Madde 2 kapsamında işverenler çalışanlarını Müsteşarlıkça uygun görülen emeklilik şirketlerinden birinin sunacağı emeklilik planına dâhil etmekle yükümlüdür. Bu çerçevede, 12.01.2017 tarih ve 2017/08 Sayılı Hazine Müsteşarlığı Basın açıklaması ile bu şirketler kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu şirketlerin arasında Asya Emeklilik ve Hayat A.Ş.'de bulunmaktadır. "Bank Asya'da 2013 yılı sonrasında hesabı bulunan veya hesap açtıran kişiler terör örgütü FETÖ PDY üyesi veya sempatizanı olarak değerlendirilirken böyle bir şirketi bu listeye dahil etmenizin gerekçesi nedir?